

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 08-08-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4925/08-08-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 105/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 09-04-2014, σε συνέχεια της από 05-03-2014 συνεδρίασής της και κατόπιν αναβολής της συζήτησης κατά την 12-02-2014, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, Λ. Κοτσαλής, Α.-Ι. Μεταξάς, Δ. Μπριόλας, Α. Συμβώνης, ως εισηγητής, Π. Τσαντίλας και Κ. Χριστοδούλου, τακτικά μέλη. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν οι ειδικοί επιστήμονες-υπάλληλοι του Τμήματος Ελεγκτών Ι. Λυκοτραφίτης, Γ. Ρουσόπουλος και Αν. Χρυσάνθου, ως βοηθοί εισηγητή, και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικού-Οικονομικού, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Στη συνεδρίαση της 05-03-2014 και μετά από κλήση της Αρχής (Γ/ΕΞ/8166/24-12-2013) παρέστησαν ως εκπρόσωποι της εταιρείας με την επωνυμία «Α & ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρία» και το δ.τ. «Red Dot Communications» ο Θωμάς Καμενόπουλος δικηγόρος, και η Α, νόμιμη εκπρόσωπος της εταιρείας, και εξέφρασαν τις απόψεις της ως άνω εταιρείας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 19 και 22 Οκτωβρίου 2012 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο

στις εγκαταστάσεις που διατηρούν από κοινού οι εταιρείες «PANNER ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» (εφεξής PANNER) και «ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) του ν. 2472/1997. Μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα.

Κατά τον έλεγχο, και μετά από ανάλυση των πειστηρίων προέκυψαν στοιχεία για την εταιρεία «Α & ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρία» και το δ.τ. «Red Dot Communications» (εφεξής Red Dot Communications και υπεύθυνος επεξεργασίας), όσον αφορά σε επεξεργασία μη δημόσια διαθέσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8166/24-12-2013 κλήση της Αρχής εστάλη στον υπεύθυνο επεξεργασίας περιγραφή των πειστηρίων που συνελέγησαν και άπτονται του αντικειμένου των δραστηριοτήτων του.

Στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα ελέγχου των δύο εταιρειών που αναφέρθηκαν παραπάνω αναφέρεται ότι βρέθηκαν στοιχεία από τα οποία προκύπτει με βεβαιότητα ότι η Red Dot Communications έλαβε από τις ανωτέρω εταιρείες αρχεία με προσωπικά δεδομένα. Βρέθηκε δε και ένα παραστατικό για αγορά αρχείου εμπορικού ενδιαφέροντος (7490 εγγραφών), αξίας €611,15 (στις 27-12-2011) που εκδόθηκε από την εταιρεία Daimad Trading Ltd.

Από τα ευρήματα του πορίσματος επισημαίνονται ιδιαίτερα τα παρακάτω:

α) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 8/3/2011 από B@hol.gr προς Add Shop με θέμα “VIP list order ΕΠΕΙΓΟΝ”, όπου αναγράφεται «Σας στέλνω την παραγγελία μας γ *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* τη VIP list. 1500 records με στοιχεία: ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ταχ. κώδικα, πόλη, επάγγελμα, τηλέφωνο Επαγγέλματα: γυναίκες επιχειρηματίες που διαμένουν στην Αθήνα με το υψηλότερο εισόδημα μοντέλα TV persons γυναίκες (παρουσιάστριες-δημοσιογράφοι – π.χ. Έλλη Στάη, Όλγα Τρέμη, Ελένη Μεν *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* κη, Χριστίνα Λαμπίρη, κλπ.) σχεδιαστές μόδας ελληνικές επιχειρήσεις βιομηχανίας και εμπο *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* ας ρούχων (π.χ. BSB, Raxevsky, Mariel, κλπ.) Αν βγάλετε το σύνολο ανά κατηγορία, μιλάμε για να σας πω πόσα records ανά κατηγορία θα μας στείλετε. Ενημε *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* ώστε μας

πότε μπορείτε να τη στείλετε. Ευχαρ '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' στώ B 694..... Η τιμολόγηση θα γίνει στα στοιχεία A μαζί με την άλλη τιμολόγηση που εκκρεμεί». Η παραγγελία ακυρώθηκε με νέο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 16/3/2011 λόγω ακύρωσης της ενέργειας από τον πελάτη της B.

β) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 7/9/2011 από B@hol.gr προς runner1@otenet.gr με θέμα "Re: μηχανικοί", όπου αναφέρεται «Μπορείτε να με ενημερώσετε το συντομότερο δυνατόν για το κόστος αποστολής html e-mail στους παρακάτω επαγγελματίες?»

γ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 7/9/2011 από runner1@otenet.gr προς GB@hol.gr με θέμα «Προσφορά για αποστολή Newsletter», όπου αναφέρεται «Σας στέλνω ειδική προσφορά για Μαζική αποστολή Newsletter από μέρους μας: 1.- Πακέτο newsletter / 1 φορές τον μήνα , κόστος 550 € φπα / μήνα ή την φορά 2. - Πακέτο newsletter / 2 φορές τον μήνα , κόστος 900 € + φπα / μήνα ή την φορά Χαρακτηριστικά της εφαρμογής: Αποστολές Newsletter άμεσα ή σε προγραμματισμένη ημερομηνία».

δ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 8/9/2011, απάντηση στο ως άνω γ), όπου αναφέρεται «Σε πόσα contacts ανά επάγγελμα αποστέλλεται το newsletter?»

ε) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 8/9/2011, απάντηση της PANNEP στο ως άνω δ), όπου αναγράφεται «Το αρχείο που θα στείλουμε είναι 700.000 εκ των οποίων 72.000 επικοινωνίες είναι μηχανικοί και κατασκευαστές χωρίς να ξέρουμε όμως την ειδικότητα».

στ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 8/9/2011, απάντηση στο ως άνω ε), όπου αναγράφεται «Κύριε Γ, Στέλνω τα mail σας και στον κμπάρο μου (Δ). Θα επικοινωνήσω στη συνέχεια εκείνος μαζί σας για το πώς θα προχωρήσουν. Επίσης σας υπενθυμίζω ότι εκκρεμεί και η έκδοση ενός τιμολογίου στα στοιχεία A (είναι η σύζυγος του κου Δ και συνεργάτιδά μου). Παρακαλώ να το φροντίσουμε και αυτό άμεσα. Ευχαριστώ, Β».

ζ) Αλληλογραφία στις 28/12/2011 μεταξύ PANNEP και B@hol.gr, όπου η PANNEP αποστέλλει στην B@hol.gr τους αριθμούς και τα IBAN των τραπεζικών λογαριασμών της. Αναφέρει δε «χρεώσεις 1- βαση 5990 χρέωση 503.15 (έχετε πληρωσει 618,88) 2- βαση 1500 χρέωση 108 3-βαση 1000 χρεωση 1204 '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' συνολο 731,15 – 618,88 ποσο πληρωμής 112,27» και ζητά τη διεύθυνση που θα σταλούν τα

τιμολόγια.

η) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 28/12/2011, απάντηση στο ως άνω ζ), όπου αναγράφεται «Τα τιμολόγια θα πρέπει να αποσταλούν στις διευθύνσεις στις οποίες έχουν εκδοθεί. Μέχρι το τέλος της εβδομάδας θα σας έχουμε καταθέσει και τα χρήματα.»

Μετά την αρχική εξέταση των πειστηρίων του ελέγχου η Αρχή απέστειλε την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1630/05-03-2013 επιστολή προς την Red Dot Communications, ζητώντας διευκρινίσεις για το τιμολόγιο που βρέθηκε κατά τον έλεγχο και για τη συνεργασία της εταιρείας με τις Daimad και PANNEP. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2046/20-03-2013 απάντησή της η εταιρεία δήλωσε ότι αγόρασε από τη Daimad ένα αρχείο σε μορφή ετικετών με εταιρείες που εδρεύουν στην Τουρκία, χωρίς προσωπικά στοιχεία. Το αρχείο αυτό δεν ήταν πλέον στην διάθεσή της.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1704/14-03-2014 απαντητικό της υπόμνημα η εταιρεία Red Dot Communications υποστηρίζει, συνοπτικά, ότι η μόνη σχετική συναλλαγή που είχε ήταν με την εταιρεία Daimad και αφορούσε στην ενέργεια που περιγράφηκε στο προηγούμενο έγγραφό της, με δεδομένα νομικών κι όχι φυσικών προσώπων. Υποστηρίζει δε, επιπλέον, ότι το σύνολο των επικοινωνιών πραγματοποιήθηκε μεταξύ PANNEP και Α και ουδεμία σχέση έχει η Red Dot Communications. Τέλος δηλώνει ότι ουδεμία χρήση των στοιχείων αυτών έχει κάνει.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και αναφορά στα διαμειφθέντα της συνεδρίασης της 05-03-2014, άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) ν. 2472/1997, ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται όποιος «...καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο της επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός...». Η Οδηγία 95/46/ΕΚ περιέχει αντίστοιχο ορισμό στο άρθρο 2 στοιχ. δ) με μόνη

διευκρινιστική προσθήκη -την οποία δεν αποκλείει το γράμμα και το πνεύμα του ελληνικού νόμου- ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας καθορίζει *από μόνος του ή από κοινού με άλλους* το σκοπό και τον τρόπο της επεξεργασίας, προβλέποντας έτσι ότι η πολυπλοκότητα των εννόμων σχέσεων, των συναλλακτικών και τεχνολογικών αναγκών μπορεί να οδηγεί σε περισσότερους υπευθύνους επεξεργασίας για την ίδια ή διαφορετική, επιμέρους εργασία στο ευρύτερο πλαίσιο της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. δ) ν. 2472/1997.

Όπως διευκρινίζει στη Γνώμη υπ' αριθμ. 1/2010 για τις έννοιες του «υπευθύνου επεξεργασίας» και του «εκτελούντος την επεξεργασία» η Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46, η έννοια του υπευθύνου επεξεργασίας αποτελεί αυτόνομη έννοια του ενωσιακού δικαίου. Για το χαρακτηρισμό δε κάποιου ως υπευθύνου επεξεργασίας, βαρύτητα δίδεται στο λειτουργικό κριτήριο, δηλαδή υπεύθυνος επεξεργασίας είναι αυτός που καθορίζει το σκοπό ή/και τα ουσιώδη, τουλάχιστον, στοιχεία του τρόπου της επεξεργασίας.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι τα δεδομένα θα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας (αρχή της αναλογικότητας).

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει μία από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 2472/1997, ως συγκατάθεση νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο της επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

Για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, το σύννομο της επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση κρίνεται με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε) του ν. 2472/1997, αφού δεν συντρέχει άλλος λόγος επεξεργασίας από όσους αναφέρονται στο ίδιο άρθρο. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς συγκατάθεση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (...), και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

4. Ειδικότερα, αναφορικά με τους όρους για την νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης, η Αρχή στη με αρ. 26/2004 Απόφαση – Οδηγία για τη «νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας» ρύθμισε το σχετικό ζήτημα. Η Αρχή αναγνωρίζει την απευθείας προώθηση ως νόμιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και γενικότερα του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας. Αυτό θεμελιώνεται από την επιλογή τόσο του ενωσιακού όσο και του εθνικού νομοθέτη να προβλέπει το δικαίωμα αντίρρησης σε τέτοιες δραστηριότητες και όχι να τις απαγορεύει. Ωστόσο, στη βάση της γενικής θεωρίας της ορθής ισορροπίας των αντικρουόμενων ατομικών δικαιωμάτων (δικαίωμα της προσωπικότητας και δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων) καθορίζονται οι κανόνες για τη νόμιμη συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συλλογή και χρήση προσωπικών δεδομένων για το σκοπό της απευθείας προώθησης επιτρέπεται: α) με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων) ή β) χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν τα δεδομένα συλλέγονται από αα) δημόσιους καταλόγους (π.χ. τηλεφωνικούς καταλόγους συνδρομητών, επαγγελματικούς καταλόγους όπως ο Χρυσός Οδηγός, καταλόγους εμπορικών εκθέσεων ή το νέο γενικό εμπορικό μητρώο για εταιρείες και εμπόρους), ή ββ) όταν το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποίησε τα δεδομένα του για συναφείς σκοπούς ή γγ) βάσει της πελατειακής σχέσης ή συναλλακτικής επαφής. Τα δεδομένα που συλλέγονται

για τους προαναφερθέντες σκοπούς μπορούν να περιλαμβάνουν μόνο όνομα, ταχυδρομική διεύθυνση και επάγγελμα.

5. Στην υπό κρίση περίπτωση, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι η εταιρεία Red Dot Communications παρέλαβε αρχεία με προσωπικά δεδομένα από την εταιρεία Daimad. Οι επικοινωνίες πραγματοποιούνται για λογαριασμό της Red Dot Communications από την Β, αλλά η τιμολόγηση γίνεται προς την Red Dot Communications. Είναι μάλιστα ενδεικτικό ότι η εν λόγω τιμολόγηση αφορά σε δύο διαφορετικές ενέργειες (βάσεις δεδομένων) με 5990 και 1500 πρόσωπα. Ο ισχυρισμός ότι το αρχείο αυτό περιείχε στοιχεία επιχειρήσεων για την αγορά της Τουρκίας καταρρίπτεται, καθώς όλες οι σχετικές επαφές κάνουν λόγο για στοιχεία φυσικών προσώπων και επαγγελματιών στην Ελλάδα (π.χ. μηχανικοί, κατασκευαστές, γυναίκες επιχειρηματίες). Επομένως, προκύπτει ότι η Red Dot Communications επεξεργάστηκε αρχεία φυσικών προσώπων με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία παρέλαβε από την εταιρεία Daimad. Επίσης, αυτή καθόρισε τον τρόπο με τον οποίο θα αποκτηθούν τα δεδομένα τα οποία χρησιμοποιούσε για πελάτες της απευθυνόμενη στην εταιρεία PANNEP. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) του ν. 2472/1997, η Red Dot Communications αποτελεί τον υπεύθυνο της επεξεργασίας για τα δεδομένα αυτά.

Ο συγκεκριμένος σκοπός επεξεργασίας είναι καθορισμένος, σαφής και, κατ' αρχήν νόμιμος. Ωστόσο, η αγορά των εν λόγω αρχείων έγινε, όπως προκύπτει από τα ευρήματα του ελέγχου, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (ήτοι φύλο, υψηλό εισόδημα, επάγγελμα) ως προς τα πρόσωπα που θα περιέχονται σε αυτές για τα οποία οι σχετικές πληροφορίες δεν μπορούν να προκύψουν από δημόσια προσβάσιμες πηγές και δεν περιορίζονται σε όσα η Αρχή έχει ορίσει. Ως εκ τούτου, βάσει των ανωτέρω, η εταιρεία Red Dot Communications παραβίασε τις θεμελιώδεις επιταγές που οι διατάξεις του άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997 θέτουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Ενόψει της βαρύτητας της παράβασης που διαπιστώθηκε, του πλήθους των περιπτώσεων που διαπιστώθηκε ότι ελήφθησαν αρχεία με προσωπικά δεδομένα, του είδους των προσωπικών δεδομένων, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπεύθυνος

επεξεργασίας σκοπούσε με τις ανωτέρω ενέργειες οπωσδήποτε να αποκομίσει κέρδος, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή:

Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στην εταιρεία με την επωνυμία «Α & ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρία» και το δ.τ. «Red Dot Communications» πρόστιμο 3.000 Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997, καθώς επίσης και καταστροφή κάθε σχετικού αρχείου με προσωπικά δεδομένα που συλλέχτηκε με τον τρόπο που αναφέρεται στο σκεπτικό της παρούσας κατά παραβίαση των ως άνω άρθρων, με ακόλουθη ενημέρωση της Αρχής.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου